

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

2005.gada 25. novembrī

Nr. 71

(Prot. Nr.65, 6.§)

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr.1492/05/06/17

Par SIA „Hansa Pharma” un SIA „Brasas aptieka” ziņojumu par apvienošanos

Konkurences padome 14.11.2005. saņēma ziņojumu par SIA "Hansa Pharma" un SIA "Brasas aptieka" apvienošanos (turpmāk – Ziņojums). Saņemtais Ziņojums bija iesniegts atbilstoši Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumu Nr.897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” prasībām, tādēļ Konkurences padome nolēma par pilna ziņojuma iesniegšanas datumu uzskatīt 14.11.2005.

Izvērtējot Ziņojumā ietvertu un Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. SIA "Hansa Pharma" 31.03.1995. ir reģistrēta LR Komercreģistrā ar Reģ. Nr.40003252167. Tās darbības veidi saskaņā ar statūtiem ir farmaceitisko un medicīnisko preču, kosmētikas, tualetes piederumu mazumtirdzniecība, aptiekas, medicīnisko un ortopēdisko preču mazumtirdzniecība. 2001.gadā Tamro koncerns Latvijā sāka pakalpojumu sniegšanu mazumtirdzniecībā, iegādājoties aptieku SIA “Hansa Pharma” („Ģimenes aptiekas”). Saskaņā ar SIA “Hansa Pharma” Ziņojumā sniegto informāciju Rīgas pilsētā „Ģimenes aptieku” tīkls veidojot 28 aptiekas.

SIA „Hansa Pharma” realizē izšķirošo ietekmi vairākos meitas uzņēmumos: SIA “Evija Liepāja”, SIA “Baltijas aktivitāte”, SIA “Retējs 1”, SIA “Gaisma- Plus”, no 2005.gada SIA „Sirova”, SIA „Jūrmalas aptieka”, SIA „Rozes aptieka”, SIA „Bulduru aptieka 1”, SIA „Aromalatifarm”, SIA „RIELA”.

2. SIA "Brasas aptieka" 07.06.1996. ir reģistrēta LR Komercreģistrā ar Reģ. Nr.40003297256. Tās darbības veidi saskaņā ar statūtiem ir farmaceitisko un medicīnisko preču, kosmētikas un tualetes piederumu mazumtirdzniecība. SIA “Brasas aptieka” ir reģistrēta viena aptiekas licence un tā ir atvērusi vienu aptieku Rīgā ar nosaukumu „Brasas aptieka” Miera ielā 111.

3. (*)

Pēc darījuma pabeigšanas SIA "Hansa Pharma" paredz piešķirt SIA "Brasas aptieka" tiesības lietot zīmolu "Ģimenes aptieka".

SIA "Hansa Pharma" uzskata, ka šī apvienošanās nerada koncentrāciju tirgū, jo no Rīgas pilsētā licencētajām visām 298 atvērta un slēgta tipa aptiekām (uz 24.09.2005.) tiek iegūtas īpašumtiesības uz komercsabiedrību, kura atvērusi 1 aptieku Rīgā.

4. Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto: „Tirgus dalībnieku apvienošanās ir: (...) tāds stāvoklis, kad viena vai vairākas fiziskās personas, kurām jau ir izšķiroša ietekme pār vienu vai vairākiem tirgus dalībniekiem, vai viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst daļu vai visus cita tirgus dalībnieka vai citu tirgus dalībnieku aktīvus vai tiesības tos izmantot, vai tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem”.

Tātad SIA „Brasas aptieka” kapitāla daļu pirkums ir uzskatāms par apvienošanos Konkurences likuma izpratnē, jo pēc pirkuma līguma izpildes SIA "Hansa Pharma" piederēs (*) SIA "Brasas aptieka" pamatkapitāla daļas (notiks izšķirošās ietekmes iegūšana pār SIA „Brasas aptieka”). Līdz ar to SIA „Hansa Pharma” un SIA „Brasas aptieka” ir uzskatāmas par apvienošanās dalībniekiem.

Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts, ka: „Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16.pantu, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

1) apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu;

2) apvienošanās iesaistīto tirgus dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus.”

Apvienošanās dalībnieku kopējo apgrozījumu nosaka saskaņā ar 26.10.2004. Ministru kabineta noteikumu Nr.897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” IV sadaļu „Apgrozījuma aprēķināšana”.

5. SIA "Hansa Pharma" apgrozījums 2004.gadā bija Ls 5 820 622, bet SIA "Hansa Pharma" konsolidētais apgrozījums kopā ar meitas uzņēmumiem 2004.gadā bija Ls 6 472 825. SIA "Brasas aptieka" neto apgrozījums 2004.gadā bija Ls 121 680. Līdz ar to tiešo apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums ir Ls 6 594 505.

Lai gan tiešo apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums nesasniedz 25 miljonus latu, Konkurences padome secina, ka saskaņā ar minēto Ministru kabineta noteikumu 9. un 13.punktu, ir jāņem vērā apstākļi, ka SIA "Hansa Pharma" un SIA „Tamro”, izšķirošās ietekmes rezultātā, ietilpst vienā uzņēmumu grupā. Konkurences padome ir konstatējusi, ka SIA "Hansa Pharma" ietilpst vienā grupā ar SIA "Tamro", ņemot vērā tās piederību Tamro Corporation koncernam, jo SIA "Hansa Pharma" atrodas Tamro Corporation izšķirošā ietekmē. SIA "Tamro" pilnībā pieder AS Tamro Corporation. SIA "Hansa Pharma" pieder MediNord Oy, kas ir AS Tamro Corporation piederošs uzņēmums. SIA "Hansa Pharma" saistītais uzņēmums Latvijā, ņemot vērā tā piederību Tamro uzņēmumu grupai, ir arī SIA "Tamro MedLab”.

Līdz ar to, aprēķinot tirgus dalībnieku kopējo apgrozījumu, ir jāņem vērā arī SIA „Tamro” apgrozījums. SIA "Tamro" apgrozījums 2004.gadā bija Ls 55 108 435.

Tādējādi, veicot kopējā apgrozījuma aprēķināšanu, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.897, tas pārsniedz 25 miljonu latu robežu, kas izsauc šī ziņojuma iesniegšanas nepieciešamību Konkurences padomē (apvienošanās sakarā izpildās Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 1.punktā paredzētais kritērijs).

6. Pamatojoties uz Konkurences likuma 1.panta 5.punktu, konkrētās preces tirgus, kurš tiek ietekmēts apvienošanās sakarā, ir zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgus.

Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju SIA "Hansa Pharma" uzskata, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus Konkurences likuma 1.panta 3.punkta izpratnē ir Rīgas pilsētas teritorija.

Konkurences padome, ņemot vērā Ziņojumā sniegto informāciju un vadoties no iepriekš izvērtētajām līdzīgām apvienošanās lietām, uzskata, ka ģeogrāfiskais tirgus esošajā gadījumā saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 3.punktu ir nosakāms kā Rīgas pilsētas teritorija. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus tiek noteikts kā Rīgas pilsētas teritorija, ņemot vērā to, ka apvienošanās sakarā tiek iegādāta viena aptieka (koncentrācijas palielināšanās process notiks) Rīgas pilsētā un šajā teritorijā piedāvājuma un pieprasījuma tendences, administratīvās un citas barjeras ir līdzīgas, kā arī konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir līdzvērtīgi visiem tirgus dalībniekiem. Konkurences padome secina, ka patērētāju rīcību, iegādājoties zāles, nosaka aptiekas pieejamības ērtums un tuvums. Zāļu iegāde notiek tajās vietās, kur norisinās patērētāju galvenās aktivitātes (mājas, darbavietas tuvums). Ir secināms, ka aizvietojamība ar citām teritorijām lielākajā gadījumā ir ierobežota.

Pamatojoties uz Konkurences likuma 1.panta 4.punktu konkrētais tirgus lietā ir zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgus Rīgas pilsētas teritorijā.

Pavisam Rīgas pilsētā uz 24.09.2005. bija izsniegtas licences 298 aptiekām (t.i., atvērta un slēgta tipa aptiekām), no kurām 282 ir vispārēja jeb atvērta tipa aptiekas. Konkurences padome vadoties no iepriekš izvērtētajām līdzīgām apvienošanās lietām secina, ka konkrētais tirgus ir nosakāms tikai no vispārēja jeb atvērta tipa aptiekām, neiekļaujot konkrētajā tirgū slēgta tipa aptiekas, jo slēgta tipa aptiekās ir aizliegts izplatīt medikamentus fiziskajām personām. No 282 vispārēja jeb atvērta tipa aptiekām Rīgas pilsētā 28 ir SIA „Hansa Pharma” īpašumā esošās vispārēja jeb atvērta tipa aptiekas ar zīmolu „Ģimenes aptiekas”.

Līdz ar to „Ģimenes aptiekas” veido aptuveni tikai 10% no konkrētā tirgus pēc aptieku skaita. Pēc apvienošanās koncentrācijas palielinājums pieaugtu par aptuveni 0,3%-0,4%, sasniedzot 10,4% no konkrētā preču tirgus, rēķinot pēc aptieku skaita.

Konkurences padomē iesniegtajā Ziņojumā apvienošanās dalībnieki nevar iesniegt precīzus datus par to kopējo tirgus daļu zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgū Rīgas pilsētā pēc apjoma un vienībās, jo to rīcībā nav datu par citiem tirgus dalībniekiem Rīgas pilsētā.

Vadoties no konkrētās lietas apstākļiem un situācijas konkrētajā tirgū, Konkurences padome secina, ka nav nepieciešama konkrētā tirgus ietekmes novērtēšana pēc apjoma (zāļu realizācijas latos un vienībās), jo minētā darījuma rezultātā neradīsies un nenostiprināsies dominējošais stāvoklis.

7. Apvienošanās mērķis ir stiprināt SIA "Hansa Pharma" kā Tamro grupas uzņēmuma konkurētspēju farmācijas produktu mazumtirdzniecībā. Pēc apvienošanās kopējā SIA "Hansa Pharma" tirgus daļa Rīgas pilsētas teritorijā *zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgū* nepārsniegs 11%, rēķinot tirgus pēc aptieku skaita.

Izvērtējot ziņojumā un Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome secina, ka pēc apvienošanās SIA „Hansa Pharma” neradīsies un nenostiprināsies dominējošais stāvoklis konkrētajā tirgū, kā arī netiks būtiski samazināta konkurence zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgū Rīgas pilsētā.

Ņemot vērā minēto un Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 16.panta ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

Atļaut apvienošanas, kas paredzēta SIA „Hansa Pharma” iegūstot izšķirošo ietekmi SIA „Brasas aptieka”.

Konkurences padomes lēmumu saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētājs

P. Vilks